

IZVEŠTAJ NADGLEĐANJA

**SPROVOĐENJE VLADINE STRATEGIJE O SARADNJI SA CIVILNIM
DRUŠTVOM TOKOM 2013-2016**

GLEDIŠTE SEKRETARIJATA CIVIKOS-A

Priština, 2016

SADRŽAJ

I. IZVRŠNI REZIME.....	3
II. ISTORIJAT JAVNE SARADNJE IZMEĐU CIVILNOG DRUŠTVA I VLADE.....	3
III. VLADINA STRATEGIJA O SARADNJI SA CIVILNIM DRUŠTVOM 2013-2017	4
Sadržaj Vladine Strategije	4
IV. SPROVOĐENJE VLADINE STRATEGIJE.....	5
Osnivanje i funkcionalizacija izvršnih tela	5
Nadzor i Izveštavanje Vladine Strategije.....	5
Dostignuća Vladine Strategije	5
V. NEKI OD OPŠTIH IZAZOVA U SPROVOĐENJU VLADINE STRATEGIJE	7
VI. SPROVOĐENJE VLADINE STRATEGIJE ZA ČETIRI STRATEŠKA CILJA.....	12
VII. PRILOZI.....	16

Autor: Dardan Kryeziu-
Zvaničnik za Monitoring, Evaluaciju i Izveštavanje

Sekretarijat Platforme Civikos
Priština 2016

I. IZVERŠNI REZIME

Iako je Vladina Strategija o Saradnji sa Civilnim Društvom 2013-2107 (u daljem tekstu Vladina Strategija) izrađena za period 2013-2017, sprovođenje ove Strategije je počelo sa zakašnjenjem. Odluka za odobravanje Vladine Strategije je donesena 5. jula 2013, dok je odluka za osnivanje Saveta za sprovođenje Strategije donesena sa zakašnjenjem od jedne godine, odnosno 2. aprila 2014. Samo se u oktobru 2014. Savet stavio u funkciji i osnovane se radne grupe za četiri strateška cilja koja izlaze iz ovog Saveta. Izbor članova iz civilnog društva je urađen sa jednim otvorenim i demokratskim procesom, dok civilno društvo ima jednog člana više u Savetu. Odobren je Pravilnik za Minimalne Standarde za proces javnih konsultacija, koji pravilnik ima osnovu na dokument koji je pripremljen od strane organizacije KCSF, gde je preko Saveta zvanično predat Uredu Premijera. Izrada Pravilnika je urađena sa širokim učešćem civilnog društva, i sa podrškom Pravne Kancelarije iz Ureda Premijera i vanjskih donatora. Takođe je određen model javnog finansiranja za OCD, kao i počela je izrada Pravilnika o Raspodeli Javnih Fondova za OCD. NVO certifikat je prihvatljiv u procesu javne nabavke, kao i rade se neke analize što se tiče ugovaranja usluga i volunterstva na Kosovu. Savet i radne grupe su organizovali redovne sastanke uz pomoć KDU i Sekretarijata CiviKos. Osim redovnih izveštaja koje KDU priprema oko sprovođenja Strategije, Sekretarijat CiviKosa paralelno monitoriše sprovođenje Vladine Strategije i periodično priprema izveštaje.

Ovaj izveštaj je rezime monitorisanja sprovođenja Vladine Strategije i pripremljen je od strane Sekretarijata CiviKos shodno na paralelnim monitorisanjem koje sprovodi Sekretarijat. Cilj ovog izveštaja je ponuda pregleda sprovođenja Vladine Strategije sa gledišta civilnog društva, identifikacija i oslovljavanje izazova u celokupnom procesu saradnje civilno društvo-vlada, kao i izvaditi konkretne preporuke koje će pomoći sprovođenju Vladine Strategije. Osim doprinosa u poboljšanju sprovođenja Strategije za ostali period, ovaj izveštaj ima u cilju doći do glavnih lekcija od ovog procesa koje treba uzeti u obzir tokom razvoja sledeće strategije o saradnji između vlade i civilnog društva.

Ovaj izveštaj nije zvanični izveštaj o sprovođenju Vladine Strategije ali je sumativni izveštaj monitorisanja Strategije od strane Sekretarijata CiviKosa u konsultaciji i sa koordinatorima radnih grupa Saveta iz civilnog društva.

II. ISTORIJAT JAVNE SARADNJE IZMEĐU CIVILNOG DRUŠTVA I VLADE

Grupa organizacija civilnog društva je preuzela inicijativu da započne javnu saradnju između Kosovskih institucija i civilnog društva. Ured Premijera Kosova sa Premijerom Agim Čeku i organizacija civilnog društva koje su osnovale organizaciju Platforma CiviKos u novembru 2007., su tada potpisale prvi sporazum o saradnji između civilnog društva i Vlade Kosova. Ovaj proces je i prvi korak u naporima za ozvaničene odnose civilno društvo-vlada. Bila je to odanost obeju strana u koordinisanju njihovih delatnosti radi poboljšanja upravljanja, razvoja demokratije i jačanje uloge civilnog društva u donošenju odluka.

Nakon proglašavanja nezavisnosti u 2008., sa promenama sistema upravljanja i izgradnje institucija Republike Kosova, civilno društvo i vladine institucije i dalje nisu preduzeli nijedan konkretan korak u

ozvaničenju međusobnih odnosa. U 2012. god Platforma CiviKos je zajedno sa Kancelarijom za Dobro Upravljanje u okviru Ureda premijera (KDU-UP) započeli proces izrade Vladine Strategije o Saradnji sa Civilnim Društvom 2013-2017. Nakon velikog posla koji su odradili eksperti, predstavnici civilnog društva i Kosovskih institucija, i nakon širih konsultacija sa organizacijama civilnog društva u svim regionima Kosova, razvijena je Vladina Strategija. Odobrovanje Vladine Strategije i osnivanje Saveta su prvi koraci u ozvaničenju ove saradnje od proglašavanja nezavisnosti Republike Kosova.

III. VLADINA STRATEGIJA O SARADNJI SA CIVILNIM DRUŠTVOM 2013-2017

Sadržaj Vladine Strategije

Četiri strateška cilja Vladine Strategije, o Saradnji sa civilnim društvom 2013-2017 su:

- **Strateški Cilj 1: Obezbeđivanje sigurnog učešća Civilnog društva u izradi i sprovođenju zakonodavnih politika** – sa ovim ciljom se želi unaprediti zakonska osnova za jačanje učešća civilnog društva u razvoju, kao i sprovođenju propisa i zakona. Razvoj i određivanje Minimalnih Standarda za proces javnih konsultacija gde se civilno društvo, i javnost uključuje u procesu javnih konsultacija u ranim fazama razvoja vladinih dokumenata, je jedna od glavnih osnova ovog Strateškog cilja.
- **Strateški Cilj 2: Izgradnja sistema ugovaranja javnih usluga za organizacije Civilnog društva** – Organizacije civilnog društva na Kosovu neprestano daju veliki broj usluga koji se uopšte ne nude od strane državnih institucija, ili su ove usluge poverene organizacijama civilnog društva. Uglavnom na Kosovu, organizacije civilnog društva nude usluge u oblasti obrazovanja, zdravstva, pravosuđa, itd. Ne zna se tačno vrsta usluga za koje se ugovaraju organizacija od strane vlade. U okviru ovog cilja predviđeno je stvaranje održivog Sistema za ugovaranje usluga za OCD od strane vlade.
- **Strateški Cilj 3: Izgradnja sistema i određivanje kriterijuma za finansijske podrške za OCD** – Iako je veći deo rada organizacija razvija volonterski, da bi sproveli svoje aktivnosti organizacije civilnog društva imaju potrebu za sredstva (fondove). Rad organizacija civilnog društva na Kosovu uglavnom zavisi od stranih sredstava, međutim Vlada Kosova izdvaja sredstva na trajnoj osnovi za projekte koji ostvaruju OCD na Kosovu. Ova strateški cilj ima u cilju stvaranje transparentnog sistema finansijske podrške za civilno društvo od strane javnih fondova, uz jasne mehanizme izveštavanja i nadzora.
- **Strateški Cilj 4: Podsticaj integrisanog pristupa razvoju volunterstva** - Voluntiranje je trenutno oblast pod-regulisana državnim zakonima i propisima Kosova. Zakon o Osnajivanju i Učešća mladih tretira opšta pitanja volunterstva među omladinom sa ograničavanjem starosti 15-24 godina. Uzimajući u obzir društvenu raznolikost, ovaj strateški cilj prvobitno ima za cilj da analizira i identifikuju potrebe, kao i profil rada voluntiranja na Kosovu. U zavisnosti od nalaza rade se rasprave i gradi se adekvatni sistem za voluntiranje na osnovu specifičnih potreba Kosova.

Tela za Sprovođenje Vladine Strategije

Savet – Savet je glavna struktura odgovorna da osigura sprovođenje Vladine Strategije. U okviru Saveta osnovane su četiri radne grupe za četiri strateška cilja. Radne grupe su osnovane sa ciljem povećanja dinamike rada na temama, bez potrebe da se neprestano angažuju celokupno članstvo Saveta tokom celog vremena.

Članovi Saveta iz Vlade – Savet u svojem sastavu ima 25 članova, od kojih su 14 predstavnici iz Vlade Republike Kosova. Od 14 članova iz Vlade, šest (6) su direktori određenih kancelarija u okviru Ureda premijera i sedam (7) su Generalni Sekretari Ministarstava, pod vođstvom Generalnog Sekretara iz Ureda premijera.

Članovi Saveta iz civilnog društva - Civilno društvo ima 15 predstavnika od kojih su 14 izabrani sa otvorenom i transparentnom procedurom od strane Platforme CiviKos, i jedan je sa odlukom imenovan direktno od strane Platforme CiviKos.

Način Rada Saveta- Savet za Sprovođenje Vladine Strategije kao odgovorno struktura za sprovođenje Strategije ima obavezu da organizuje sastanke najmanje četiri (4) puta godišnje. KDU kao Sekretarijat Saveta je odgovorna za pozivanje sesija Saveta u saradnji sa članovima Saveta. U Savetu se uopšte razgovara o dostignućima i izazovima u sprovođenju Strategije, predlažu se dodatne mere, na osnovu potreba. Odluke se uglavnom donose sa konsenzusom. U slučaju da nema konsenzusa, odluke se daju na glasanje.

Radne Grupe Saveta- U okviru Saveta su osnovane i četiri (4) radne grupe na osnovu četiri (4) strateška cilja. Koordinator radnih grupa su izabrani konsenzusom, gde su tri koordinatora iz civilnog društva i jedna je iz vlade. Radne grupe održavaju češće sastanke nego Savet. Glavni poslovi se razvijaju i raspravljaju u radnim grupama. KDU u saradnji sa koordinatorima poziva sastanke radnih grupa zavisno od potreba .

IV. SPROVOĐENJE VLADINE STRATEGIJE

Osnivanje i funkcionalizacija tela za sprovođenje – Da bi osigurali sprovođenje Vladine Strategije osnovan je Savet za Sprovođenje Strategije i četiri (4) radne grupe, na osnovu četiri (4) strateška cilja. KDU je određen kao sekretarijat Saveta. Savet i radne grupe održavaju redovne sastanke od samog osnivanja. Sastav Saveta je pratio model predstavništva +1 u korist civilnog društva, u smislu da od celokupnog broja članova Saveta, uvek civilno društvo ima jednog člana više od Vlade. Ovo je radi omogućavanja važne uloge civilnog društva u ovom Savetu, barem što se tiče predstavljanja.

Monitorisanje i Izveštavanje Vladine Strategije - KDU na osnovu mandata ima obavezu da priprema izveštaje oko sprovođenja Vladine Strategije, dok Savet pomaže i savetuje KDU u pripremi izveštaja. Uz pomoć GIZ-a, KDU je pripremila matricu za monitorisanje koja olakšava sakupljanje informacija.

Dostignuća Vladine Strategije- Pravilnik za Minimalne Standarde u Procesu Javne Rasprave kao deo prvog strateškog cilja, odobren je aprila 2016 godine. Ovaj pravilnik je osnovan na dokumentu

pripremljenom od strane organizacije KCSF, gde je kroz Savet predat Uredu Premijera. Pravilnik je razvijen sa širim učešćem civilnog društva i ostalih aktera. Nakon odobravanja Pravilnika, počela je obuka (trening) za državne službenike oko korišćenja Pravilnika. Takođe je KDU preuzela vlasništvo nad online platformom podržanom od strane EU projekta za tehničku podršku, koja Platforma će biti glavni instrument za organizovanje javnih konsultacija.

Dozvoljavanje NVO certifikata kao prihvatljivi dokument u procesu javnih nabavka je među jedinih dostignuća za cilj ugovaranja usluga. Ovaj napredak se desio tokom dopune-promene Zakona za Javne Nabavke, nakon javnog zahteva civilnog društva.

Što se tiče javnih fondova za organizacije civilnog društva, u okviru trećeg cilja je određen decentralizirani model javnog finansiranja za OCD, ako i započelo je razvijanje Pravilnika o Minimalnim Standardima, i Procedure za Raspodelu Javnih Fondova.

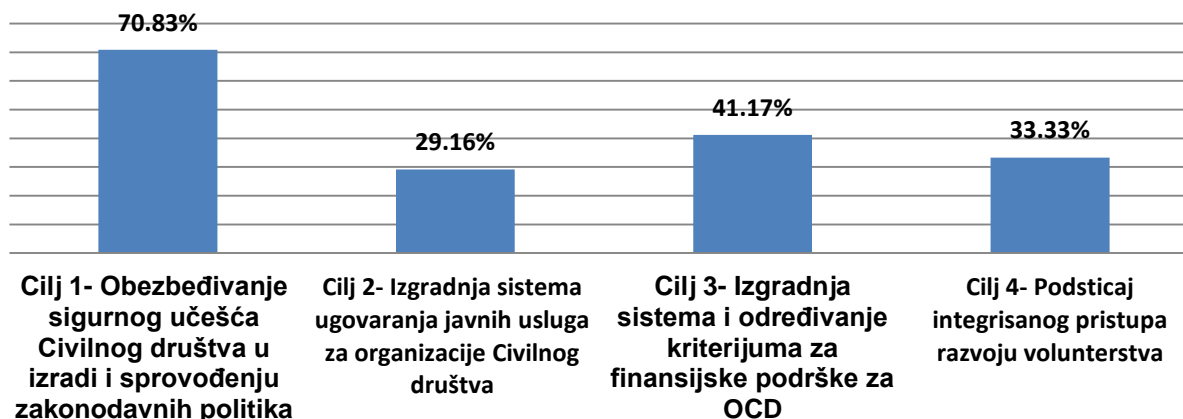
Sekretarijat Platforme CiviKos u saradnji sa Ministarstvom za Integracije i KDU je organizovalo treninge za organizacije civilnog društva u otvaranju Platforme za Menadžiranje Pomoći za Razvoj (AidManagement), platforma koja je sada dostupna za organizacije civilnog društva.

Na osnovu javnog izveštaja oko sprovođenja Vladine Strategije, pripremljenog od strane KDU, u saradnji sa koordinatorima radnih grupa, Vladina Strategije, odnosno Radni Plan za 2015. godinu je sproveden 40.03 %. Dok na osnovu ciljeva proizlazi da je Cilj I dostignut 31.8 %, Cilj II 42.9 %, Cilj III 45.05 %, i Cilj IV-50 %¹.

Na osnovu procene Akcionog Plana za Strategiju za 2013-2106 godinu od strane Sekretarijata CiviKos, nivo sprovođenja Strategije na osnovu ciljeva do sada je: Prvi Cilj je sproveden 70.83 %, drugi Cilj 29.16 %, treći Cilj 41.17 %, i četvrti 33.33 %.

¹ <https://zym.rks-gov.net/Portals/0/RAPORTI%20-%20I%20FUNDIT%20%20JANAR%20%202016.pdf>

Nivo sprovođenja Vlade Strategije o Saradnji sa Civilnim Društvom 2013-2017

V. NEKI OD OPŠTIH IZAZOVA U SPROVOĐENJU VLADINE STRATEGIJE

Početno kašnjenje sa započinjanjem sprovođenja Strategije –Iako je Vladina Strategije razvijena za period 2013-2017, sprovođenje ove Strategije je počelo za zakašnjenjem od jedne godine. U decembru 2014. je razvijen Akcioni Plan za 2015. godinu, gde su prebačene sve aktivnosti predviđene za sprovođenje tokom 2013-2014 godine.

Kašnjenje sa osnivanjem Saveta i Radnog plana – Odluka o odobravanju Strategije je donesena 5. jula 2013, dok je odluka o osnivanju Saveta donesena 2. aprila 2014. Tek je oktobra 2014. konsolidovan Savet, gde su i osnovane radne grupe za svaki strateški cilj. Radni plan za sprovođenje Vlade Strategije je razvijen decembra 2014. i sprovođenje ovog plana je počelo u 2015-oj, gde je bilo puno zakašnjenja u sprovođenju aktivnosti.

Kašnjenje u stvaranju sistema za monitoring i izveštavanje – Iako je jedna od malih broja strategija koja su uspela da izgrade funkcionalni sistem za redovni monitoring i izveštavanje, sa pristupom i od strane civilnog društva, i dalje nedostaje kvalitetan monitoring. KDU kao sekretarijat Saveta je neprekidno pokušavao da pripremi sumativne izveštaje ali je imao poteškoće u sakupljanju informacija od resornih ministarstava, gde nije bilo koordiniranja u pripremi sumativnih izveštaja. Tokom sastanaka Saveta neprekidno je adresiran nedostatak kvalitetnih izveštaja o sprovođenju Strategije od strane resornih ministarstava. Takođe su izveštaji često priloženi sa nedostatkom dokaza o izvršavanju određenih aktivnosti. Kao posledica toga, u izveštaju o Sprovođenju Akcionog Plana za 2015., predstavljenim u sastanku Saveta održanim 22 decembra 2015., mnoge delatnosti su izašle kao dovršene i sa time povećali nivo sprovođenja Strategije na 61.3 %. Bez konsistencije sa izveštajem koji je pripremljen od strane Sekretarijata CiviKosa, sa odlukom Saveta, ovaj izveštaj se ne odobrava. Nakon pregleda sa svim radnim grupama urađena je dopuna i promena, i postotak sprovođenja je pao na 40.03 %.

(Primer) Nedostatak dokaza je često doprineo u nedovršenim aktivnostima. N.p. aktivnosti oko analize

zakonodavstva, izjavljen je kao završen ali nedostaje izveštaj nalaza i preporuka. Savet je predložio da samo izveštaji o analizama potvrđuju završavanje ili ne jedne analize.

Budžet nije dodeljen od strane Vlade za sprovođenje Vladine Strategije – nakon odobravanja Vladine Strategije, u radnim planovima za 2015 i 2016 godinu, predviđena je i podela budžeta od strane Vlade Republike Kosova. Do sada Vlada nije odvojila neki poseban budžet za sprovođenje Vladine Strategije.

Zbog ne odvajanja budžeta od strane Vlade, većina predviđenih aktivnosti su izvršena uz podršku vanjskih donatora kao TACSO, GIZ, FES, Evropska Komisija, itd. Takođe od aprila 2016 godine u podršci za KDU, odnosno sprovođenju Vladine Strategije lansiran je projekat koji je finansiran od strane EU “Podrška u Sprovođenju Vladine Strategije za Saradnju sa civilnim društvom”, gde je samo deo predviđenih delatnosti sa radnim planom za 2016 godinu financiran od strane ovog projekta.

Tab.1. *Potrebni budžet za Sprovođenje Vladine Strategije, i odvojeni budžet od strane Vlade Republike Kosova.*

Predviđeni budžet u okviru akcionog plana 2013-2017, i odobrenim od strane Vlade Republike Kosova je bio 276000 evra.

Tab.2. *Potrebni budžet za 2015 i 2016 godinu i predviđeni budžet sa radnim planovima.*

Godina	Potrebni budžet za Sprovođenje Radnog plana 2015 i 2016	Dodeljeni budžet
2015	287.000 evra	Nema informacija za podelu budžeta osim administrativnih troškova za KDU i ostalih odgovornih institucija.
2016	249.300 evra	Nema informacija o podeli budžeta osim administrativnih troškova za KDU i ostalih odgovornih institucija.

KDU kao Sekretarijat Saveta i njihovi unutrašnji kapaciteti – Kancelarija za Dobro Upravljanje (KDU), u okviru Ureda Premijera (UP) je dobila mandat od strane Vlade Republike Kosova da služi kao Sekretarijat Saveta za Sprovođenju Vladine Strategije. Na osnovu odluke o osnivanju Saveta, određeno je da KDU bude odgovorno telo za monitoring i izveštavanje o Sprovođenju Vladine Strategije. Takođe će KDU na osnovu odluke da priprema izveštaje o Sprovođenju Strategije, olakšati (pomoći) rad Saveta i radnih grupa. *(Za detalje pogledajte na kraju priloga br. 2).*

Organizacije civilnog društva i tokom procesa izrade Strategije, a i nakon početka sprovođenja Vladine Strategije, su neprestano napomenuli brige oko ograničenih kapaciteta ove kancelarije u Sprovođenju Strategije. Ova briga je Takođe odražena i u izveštaju o napretku za 2016 god². Od osma zapošljenih u kancelariji nijedan službenik nije imenovan samo za koordinaciju radova za Vladinu Strategiju, nego se jedan zvaničnik između ostalog bavi i sa ovom Strategijom (*Vidi prilog br. 3 o sastavu KDU*).

Dodatne obaveze KDU u Sprovođenju Vladine Strategije – Osim koordinacije i olakšavanja rada Saveta, kao i monitorisanja sprovođenja Strategije, KDU u svojim radnim planovima Strategije za 2015. je bila kao odgovorno institucija za Sprovođenje 38 aktivnosti u okviru četiri strateška cilja. U pet (5) od njih KDU je bila jedina odgovorna institucija, i u 33 određene akcije je bila odgovorna zajedno sa ostalim institucijama. U radnom planu za 2016 godinu KDU je odgovorna institucija zajedno sa ostalim institucijama u 24 akcije.

Velika zavisnost od ekspertiza ponuđenih od strane civilnog društva i spoljašnjih eksperta – glavna dostignuća u Sprovođenju Vladine Strategije, kao što je izrada minimalnih standarda za javne rasprave, određivanje modela za javne fondove, promena zakona za javne nabavke, analiza zakonodavstva za volunterstvo, ugovaranje usluga, itd. su osnovana na ekspertize od strane civilnog društva i spoljašnjih eksperta. Uopšte je nedostajala ekspertiza od strane vlade u tretiranju aktivnosti koje se vezuju sa Vladinom Strategijom.

Nisko učešće članova Vlade u Savetu u procesu sprovođenja Vladine Strategije, kao i razvoju akcionog plana za 2015 i 2016 godinu – Od konsolidacije Saveta, učešće Sekretara I Direktora kancelarija je bila veoma niska. Uglavnom su na sastancima Saveta i radnim grupama delegirani ostali službenici iz ministarstava, koji su u većinom slučaja bile iste osobe, i sa time stvarali poteškoće u donošenju odluka i nastavku radova. Takođe je razvoju radnog plana za 2015 godinu imalo znatnih nedostataka učešća od strane Vlade, i osim poveravanja kontakt osoba učešće je bilo nisko. Često su zakašnjenja u Sprovođenju aktivnosti Strategije tokom 2015 godine obrazložene sa ne uzimanjem odgovornosti od strane institucija, pošto akcije nisu postavljene u konsultaciji sa relevantnim akterima iz ministarstava, koji su nedostajali tokom izrade radnih planova. U razvoju radnog plana za 2016 godinu, sa predlogom Sekretarijata CiviKos, i u koordinaciji sa radnom grupom i KDU dato je više vremena za izradu radnog plana, iako su u nekim grupama nedostajali službenici relevantnih ministarstava.

Tab 3. Učešće članova Saveta iz Vlade u sastancima Saveta

Sastanci Saveta	Broj učesnika	Učešće imenovanih u Savetu Sekretari	Učešće imenovanih (kontakt osobe)
Sastanak I	14	8	6
Sastanak II	13	5	8

² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/zhat-ze-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementationpackage/docs/20160504/fourth_progress_report_on_kosovo_visa_liberalisation_roadmap_en.pdf

Sastanak III	6	1	5
Sastanak IV	12	4	8
Sastanak V	7	3	4
Sastanak VI	10	4	6

Nisko učešće članova civilnog društva u Sprovođenju Strategije – ne funkcionalnost radnih grupa Platforme CiviKos – i od strane civilnog društva imalo je nedostatka angažovanja i ekspertiza u Sprovođenju Vladine Strategije. Sa Pravilnikom Rada za Sprovođenje Aktivnosti platforme CiviKos je predviđena i funkcionalizacija radnih grupa Platforme CiviKos, grupe koje uglavnom imaju ulogu advokature. Radne grupe CiviKosa su uglavnom u sastavu članova iz civilnog društva. Sa predlogom Odbora Platforme CiviKos, i osnivajući se na Pravilniku Rada predviđeno je stvaranje četiri radne grupe na osnovu četiri (4) strateška cilja Vladine Strategije. Ove grupe bi služile kao pomoćna tela za Savet, sa advokaturom i podržavanjem sprovođenja Vladine Strategije. Sve četiri grupe su osnovane i održale su nekoliko formalnih sastanaka, ali nikad nisu postale funkcionalne zbog niskog učešća organizacija civilnog društva.

Tab.4. Učešće članova Saveta iz civilnog društva na sastancima Saveta

Sastanci Saveta	Broj učesnika
Sastanak I	13
Sastanak II	13
Sastanak III	9
Sastanak IV	9
Sastanak V	9
Sastanak VI	8

Nedostatak sistematskog praćenja obaveza Strategije od strane određenih institucija – uglavnom je imalo kašnjenja u Sprovođenju aktivnosti Strategije što se tiče zajedničko odlučениh rokova, kao i nedostatka kvaliteta u Sprovođenju i izveštavanju.

Primer: Ne objavljivanje vladinih fondova dodeljenih civilnom društvu – od osnivanja Saveta, članovi iz civilnog društva su neprekidno tražili od Vlade Kosova da objave državne fondove za koji su dodeljeni za organizacije civilnog društva. Objavljivanje fondova bi povećalo transparentnost i sa time bi dobili jasnu sliku podelu vladinih fondova za civilno društvo. Sekretarijat Platforme CiviKos je 17 septembra 2015. organizovao okrugli sto u EU Kulturnom i informativnom Centru gde je ponovo naglasio nedostatak transparentcije u podeli javnih fondova za civilno društvo. U maju 2016. je poslat zahtev kod svih Sekretara Ministarstava od strane koordinatora druge grupe za identifikaciju oblasti ugovaranja usluga za OCD od strane Vlade, kao i objavljivanje fondova koje su ministarstva podelila organizacijama civilnog društva u zadnje dve godine. Samo dva ministarstva su poslala po jednu nedovršenu listu sa informacijama oko podela grantova za OCD. U oktobru 2016, KDU je naknadno poslao zahtev kod ministarstava u vezi objavljivanja javnih fondova. I dalje nedostaje volja od strane Vlade u stvaranju transparentnih mehanizama kroz Kancelariju Trezora, gde bi se sva podeljena sredstva za civilno društvo identifikovala veoma lako. Takođe nisu dovoljne samo objavljene liste organizacija koje su podržane sa grantovima od strane ministarstava, pošto nedostaju informacije kao što su sprovedeni projekti, rezultati projekata, itd.

Neki drugi primeri su kašnjenje sa početkom Zakona o Filantropiji, stvaranje mehanizama za automatsko su-finansiranje projekata EU od strane Vlade, itd.

Ne funkcionalizacija među-sektorskih radnih grupa – U okviru akcionog plana Strategije za 2015 i 2016 godinu, za strateške ciljeve II i IV predviđeno je osnivanje dveju među-sektorskih grupa koji bi trebalo pomoći Sprovođenju strateških ciljeva II i IV.

Zajednička Radna grupa za Određivanje Standarda i Principa za Ugovaranje Javnih Usluga za OCD - 28.05.2016, sa odlukom je imenovana zajednička radna grupa za Određivanje Standarda i Principa za Ugovaranje Javnih Usluga za OCD. Ekipa je us sastavu imala 23 člana iz vlade i civilnog društva. Grupa je održala samo jedan sastanak u oktobru 2015. Od 23 novembra 2015., jedan član iz redova civilnog društva je dao ostavku iz Saveta zbog ličnih razloga. Iako su članovi Saveta zamenjeni od strane civilnog društva, grupa nije organizovala nijedan redovan sastanak tokom 2016 godine.

Zajednička Radna grupa za Razvoj Volunterstva – Sa akcionim planom Strategije za 2015 godinu, određeno je i osnivanje Zajednička Radna grupa za Razvoj Volunterstva. Ova grupa je osnovana sa odlukom Vlade 13. novembra 2015. Izbor članova iz civilnog društva je urađen u koordinaciji sa koordinatorom i članovima grupe IV, dok su članovi iz vlade imenovani sa direktnom odlukom. Na osnovu odluke ekipa se sastoji od 28 članova iz civilnog društva i vlade. Organizovan je jedan informativni sastanak u kancelarijama Vlade pre odluke o osnivanju grupe. Nakon informativnog sastanaka grupa nije održala nijedan sastanak do sada.

GLAVNE PREPORUKE

Preporuka 1: Kancelarija za Dobro Upravljanje (KDU) hitno treba da poveća unutrašnje kapacitete ljudskog kadra, i najmanje do tri državna službenika sa punim radnim vremenom koji će biti imenovani samo za proces saradnje civilno društvo-vlada, odnosno za Sprovođenje Vladine Strategije.

Preporuka 2: Vlada Republike Kosova treba dodeliti predviđeni budžet sa radnim planom Strategije za Sprovođenje aktivnosti koje traže finansijske troškove.

Preporuka 3: Članovi Saveta iz Vlade imenovani u Savetu treba učestvovati u sastancima Saveta i radnih grupa, ili treba obezbediti da su kontakt osobe službenici koji su uključeni u procesu, i samim tim olakšali proces donošenja odluka.

Preporuka 4: Povećati kvalitet monitoringa i izveštavanja da bi se imala jasna slika sprovođenja Strategije.

Preporuka 5: Treba se uključiti u funkciji među-sektorske radne grupe sa drugi i četvrti cilj, na osnovu mandata.

Preporuka 6: Ministarstva trebaju koordinirati njihove akcije u skladu sa Vladinom Strategijom.

Preporuka 7- Redovna ažuriranje KDU veb stranice sa izveštajima i informacijama povezanim sa poslednjim dešavanjima, uključujući tu i javne jezike.

VI. SPROVOĐENJE VLADINE STRATEGIJE ZA ČETIRI STRATEŠKA CILJA

Strateški Cilj I: Obezbeđivanje sigurnog učešća Civilnog društva u izradi i sprovođenju zakonodavnih politika.

Jačanje učešća civilnog društva u izradi i sprovođenju zakonodavnih politika je osnova prvog cilja Strategije. U Pravilniku Rada Vlade odobrenom 25.08.2011, gde se određuju pravila i procedure izrade legislacije, kao i preporuke od Vlade i ministarstava, po prvi put se sa ovim Pravilnikom određuju i organizovanje javnih konsultacija za vladine dokumente. Nakon stupanja u snazi ovog pravilnika izašlo je se i sa Priručnikom za Proces Javnih Konsultacija koji je pripremljen sa saradnjom između Pravne Kancelarije u okviru Ureda Premijera i kosovske Fondacije za Civilno Društvo. I nakon unapređenja zakonika za Proces Javnih Konsultacija primećeno je nedovoljno učešće civilnog društva u procesu javnih konsultacija, samo za 15 dnevni period i to na pismeno. Od 2012 godine Sekretarijat Platforme CiviKos radi raspodelu vladinih dokumenata kod organizacija civilnog društva ohrabrujući učešće u javnim konsultacijama. Iz izveštaja monitoringa koji je pripremljen od strane CiviKosa o procesu javnih konsultacija, zaključuje se da pismene konsultacije nisu najbolji način za uključivanje civilnog društva u procesu javnih konsultacija. Izrada i određivanje Minimalnih Standarda za proces javnih konsultacija, gde

se civilno društvo i šira javnost uključuje u procesu javnih konsultacija, treba se uključiti još u ranim (prvim) fazama izrade vladinih dokumenata, i to je jedan od osnova ovog Strateškog Cilja.

Izrada Pravilnika za Minimalne Standarda za Proces Javnih Konsultacija – Proces izrade ovog pravilnika je bio sveobuhvatni proces između civilnog društva i Vlade Kosova. Pravna Kancelarija iz Ureda Premijera, zajedno sa KDU su bili nosioci izrade ovog pravilnika. Osnova za izradu pravilnika je izgrađena na osnovu dokumenta Predlog o Propisima za Minimalne Standarda za Proces Javnih Konsultacija koji je izrađen od strane KCSF, i koji je predat UP (Uredu Premijera) marta 2016. Počevši od maja meseca 2016. PK/UP zajedno sa KDU i CiviKos, i uz podršku GIZ-a, organizovali su seriju radionica za izradu Pravilnika. Osim članova grupe I Vladine Strategije, u radnim grupama su učestvovali i razni predstavnici civilnog društva, kao i predstavnici međunarodnih organizacija.

U radnom planu za 2015 godinu je predviđeno i odobravanje ovog pravilnika, organizovanje treninga za državne službenike i stavljanje u funkciji online Platforme za javnu konsultaciju. Sve ove aktivnosti su odgođene za 2016 godinu, gde su neki od procesa i dalje u toku.

Pravilnik je odobren od Vlada Kosova 29 aprila 2016. Trenutno uz pomoć projekta za tehničku Asistenciju za Vladu se organizuju treninzi za državne službenike Vlade Kosova u vezi korišćenja ovog pravilnika, dok će KCSF od novembra krenuti sa treninzima za predstavnike civilnog društva.

Online Platforma za proces javne konsultacije, u kojima se organizacije trebaju upisati da bi izjasnili svoje interese u procesu javnih konsultacija i svi vladini dokumenti za javnu konsultaciju biće objavljeni tu, je u toku razvijanja uz pomoć EU projekta za tehničku Asistenciju, gde se ubrzo očekuje njena funkcionalizacija.

Strateški Cilj II - Izgradnja sistema ugovaranja javnih usluga za organizacije Civilnog društva.

Organizacije civilnog društva na Kosova nastavljaju da daju veliki broj usluga koje nisu uopšte pokrivene od strane državnih institucija, ili ove usluge su delegirane kod organizacija civilnog društva. Uglavnom na Kosovu, organizacije civilnog društva nude usluge u socijalnoj oblasti, kao što su usluge za osobe sa posebnim potrebama, usluge za žene žrtve porodičnog nasilja, za decu siročad, itd. Takođe postoji veliki broj organizacija koje nude usluge u oblasti obrazovanja, zdravstva, zakonodavstva, itd. Ne zna se tačno vrsta usluga za koje se organizacije ugovaraju od strane vlade. U okviru ovog cilja predviđeno je stvaranje održivog i nezavisnog sistema ugovaranja usluga za OCD, od strane vlade. Da bi videli vrste usluga za koje su ugovorene OCD od strane Vlade do sada, poslat je poseban zahtev od strane koordinatora radne grupe II, gde se traži lista ugovorenih OCD od strane Vlade u zadnje dve godine kao i oblasti ugovaranja. Takođe je ovaj zahtev prosleđen u KDU tokom oktobra meseca 2016. Do sada nijedno ministarstvo nije ponudilo neku listu organizacija koje su ugovorene i vrstu usluga koje su organizacije izvršile za vladu.

Cilj II Strategije ima najviše zaostatka u Sprovođenju. Maja 2015. sa odlukom Vlade imenuje se Zajednička Radna Grupa za Izgradnju Sistema za Ugovaranja Javnih Usluga d strane OCD, i koja grupa se osniva radi određivanja standarda i principa za ugovaranje javnih usluga od OCD. Grupa je sastavljena od članova Saveta iz civilnog društva i Vlade. Grupa se je sastala samo jedanput i to oktobra 2015 godine

gde je razgovarano uglavnom o dopune zakona za Javne Nabavke, gde je odlučeno i članku za ugovaranje usluga do strane OCD, i certifikata o registraciji NVO se prihvata u procesu javne nabavke.

Izazov u Sprovođenju ovog cilja nije bio nedostatak angažovanja i ekspertiza članova civilnog društva već je bilo zbog ličnih razloga, itd.

Neki od izazova za ovaj cilj su:

- Nedostatak međusobne koordinacije ministarstava što se tiče ugovaranja usluga.
- Ministarstvo Rada I Socijalne Zaštite je izvršila licenciranje organizacija koje nude socijalne usluge, ali nema koordinacije sa Vladinom Strategijom.
- Nedostatak budžeta za analize predviđene od strane Vlade.
- Podrška samo za analize tipa usluga koje se ugovaraju od strane OCD koji se ostvaruje preko projekta tehničke asistencije.
- Zajednička tela za Izgradnju sistema za Ugovaranje Javnih Usluga za OCD nije funkcionirao pravilno.
- Nekoliko članova iz civilnog društva je napustilo radne grupe.

Strateški Cilj III - Izgradnja sistema i određivanje kriterijuma za finansijske podrške za OCD

Još od posleratnog perioda na Kosovu, organizacije civilnog društva na Kosovu su uglavnom finansijski zavise od stranih donatora. Jedan broj organizacija civilnog društva su dostigli da povećaju svoje kapacitete i da stvore održivost sa stvaranjem samostalnih usluga, dok je i dan danas veliki broj organizacija ostaje zavistan od stranih donacija. Od indeksa civilnog društva za 2014³ god. 74.0 % organizacija civilnog društva na Kosovu se finansijski podržavaju od stranih donacija. Na osnovu ove studije, centralne i lokalne institucije obezbeđuju 20.5 % fondova za civilno društvo na Kosovu. Iako većina njihovih radova, organizacije civilnog društva nude volonterski, finansijska održivost radi neprestane funkcije u ponudi njihovih usluga je veoma važna. Cilj III Strategije ima u cilju stvaranje transparentnog sistema finansijske podrške za civilno društvo od javnih fondova, sa jasnim mehanizmima izveštavanja i nadzora.

Određivanje modela Nacionalne Šeme za grantove civilnog društva – Sa Radnim Planom za 2015. godinu bilo je predviđeno određivanje modela šeme za grantove. Sa podrškom TACSO na Kosovi i u saradnji za KDU, i Ministarstvo Finansija, u maju je organizovana prva radionica za određivanje modela Nacionalne Šeme grantova za civilno društvo. U decembru 2015. Godine u drugoj radionici u nizu su postavljene osnove mešovito modela za finansiranje OCD. Aktivnosti koje nisu sprovedene tokom 2015 su prebačene u 2016 godini. Aprila 2016, Savet je odobrio mešoviti model za finansijsku podršku civilnog društva iz javnih fondova, dok je Vlada Kosova odobrila ovaj model 25. maja 2016. U septembru 2016 je formirana grupa za izradu pravilnika za Minimalne Standarde sa odlukom Vlade, dok je 30 septembra održana prva radionica grupe, i sastanci i dalje traju.

³ <https://zym.rks-gov.net/Portals/0/RAPORTI%20-%20I%20FUNDIT%20%20JANAR%20%202016.pdf>
http://www.kcsfoundation.org/repository/docs/14_04_2014_2142029_Indeksi_Kosovar_i_Shoqerise_Civile_shqip_web.pdf

Odluka o automatskim su-finansiranjem projekata OCD koji se finansiraju od strane EU (na osnovu postotka određenim od strane EU) – Mehanizmi za automatsko su-finansiranje organizacija koje dobijaju grantove od Evropske Komisije na osnovu postotka određenim od strane EU će stvoriti olakšice kod organizacija civilnog društva koje dobijaju grantove od Evropske Komisije, gde je uslov su-finansiranje. Često puta i organizacije imaju poteškoće u obezbeđivanju su-finansiranja za svoje projekte. Uzimajući u obzir poteškoće obezbeđivanja su-finansiranja od strane organizacija civilnog društva, predviđeno je stvaranje jednog sistema, gde bi Vlada Kosova automatski su-finansirala sve organizacije koje dobiju grant od strane Evropske Komisije. Ova aktivnost je predviđena u radnom planu za 2015 godinu, i ta aktivnost nije sprovedena. Takođe na osnovu radnog plana za 2016. godinu je uključena ova aktivnost, gde do danas nema nakon konsenzusa između Ministarstava o preuzimanju odgovornosti u sprovođenju ove aktivnosti.

Otvaranje Foruma Donatora za učešće civilnog društva i otvaranje baze podataka donatora radi korišćenja od strane civilnog društva – Ministarstvo Evropskih Integracija je nosioc ovih aktivnosti tokom 2015. godine uz pomoć Sekretarijata CiviKosa su organizovali jednodnevnu obuku (trening) sa predstavnicima organizacija civilnog društva, oko korišćenja baze podataka donatora. Nakon završavanja treninga za korišćenje ovog mehanizma svi učesnici su opremljeni i sa računom gde u budućnosti imaju mogućnost pristupa u ovoj bazi podataka.

Otvaranje foruma donatora za učešće civilnog društva, je kao aktivnost predviđena radnim planom za 2015 i 2016 godinu, i nije dostignuta do sada.

- Izazovi u sprovođenju ovog cilja:
- Nedostatak analize postojećeg zakonodavstva od strane Vlade radi zajedničkog sprovođenja projekata.
- Nema koordinacije između Ministarstava u razvoju zakona za Filantropiju, iako sa radnim planom za 2015 odgovorna institucija je bilo Ministarstvo za Finansije dok je u radnim planom za 2016 godinu odgovorna institucija Pravna Kancelarija Ureda Premijera.
- Nedostatak transparentnosti u podeli javnih fondova za OCD – Neprestani zahtevi Saveta i civilnog društva za objavljivanje javnih fondova za civilno društvo. I u oktobru 2016 je KDU poslala kod Sekretara zahtev za objavljivanje fondova dodeljenih za civilno društvo.
- Nedostatak volje i koordinacije ministarstava u stvaranju sistema automatskog su-finansiranja za OCD dobitnike EU grantova (aktivnost predviđena na osnovu radnog plana za 2015 i 2016 godinu)
- Nedostatak analiza koja regulišu način ne-finansijske podrške.

Strateški Cilj IV - podsticaj integrisanog pristupa razvoju volunterstva

Volunterstvo je praksa ljudi koji rade i angažuju se u određenim aktivnostima, koje su u opštu dobit društva, bez finansijske motivacija. Osim ekonomske dobiti koju daje volunterski rad, ona pomaže u porastu građanske aktivnosti za opšte dobro. Volunterizam trenutno je oblast pod-regulisana sa propisom i državnim politikama Kosova. Zakon o Osnaživanju i Učešću mladih tretira opšta pitanja volunterstva među omladinom, dok ga opisuje kao „Delatnost omladine organizovanom od strane

određene institucije, gde omladina dobrovoljno nude vreme, rad, znanje, njihove sposobnosti bez novca ili nagrade, u službi zajednice, i za dobrobit društva“. Ovaj se zakon ograničava u tretmanu volunterizma sa osobama uzrasta od 15-24 godina, dok ostavlja bez tretmana ostali deo društva koja ima jedan veliki potencijal za volunterski rad. Uzimajući u obzir društvenu raznolikost ovaj cilj Vladine Strategije ima u cilju da prvenstveno da analizira i identifikuje potrebe i profil volunterstva na Kosovu, i zavisno od toga razvijaju se rasprave i grade se adekvatni sistemi za specifične potrebe Kosova.

U Radnim Planom Strategije za 2015 godinu, predviđeno je Sprovođenje pet analiza: Analiza profila volunterstva na Kosovu, Analiza zakonodavstva koja obuhvataju volunterstvo, Analiza sektora civilnog društva (primeri uspeha i naučene lekcije), Analiza međunarodnih iskustava (studija slučaja) i Analiza motivisanja volunterstva na Kosovo. U nedostatku budžeta dodeljenog od strane Vlada Kosova, nijedna od ovih analiza nije izvršena tokom 2015. godine. Ove analize su prebačene u radnom planu za 2016 godinu.

I u Radni Plan za 2016. godinu uključene su pet analize, ako i predviđeni budžet od strane Vlade za ostvarivanje ovih analiza. Do sada KDU, kao nosioc ovih aktivnosti nije dodelila budžet za izvršavanje, dok su samo dve od ovih analiza ostvaruju od strane BE projekta tehničke asistencije.

Neki od Izazova u Sprovođenju ovog cilja:

- Nije organizovan nijedan sastanak Funkcionalizacije među-sektorske grupe za volunterstvo. Ova grupa je osnovana sa odlukom Vlade datuma 13.11.2015.
- Nije dodeljen budžet od strane Vlade Kosova za Sprovođenje analiza predviđenih radnim planom za 2015-2016 godinu.
- Nema harmonizacije između Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta, i izdavanje Administrativnog Uputstva za volunterizam bez koordinacije za aktivnosti Vladine Strategije.

VII. PRILOZI

Prilog-1 Potrebni budžet za Sprovođenje Radnog Plana za 2015. i 2016 godinu na osnovu Ciljeva.

2015	Za Sprovođenje Radnog Plana za 2015. godinu predviđeno je ukupno 287.000 evra gde: <ul style="list-style-type: none"> • Za cilj I- 145.000 evra, • Za cilj II-35.000 evra, • Za cilj III- 40.000 evra, i • Za cilj IV-67.000 evra.
2016	Za Sprovođenje Radnog Plana za 2015. godinu predviđen je budžet od 249.300 evra gde: <ul style="list-style-type: none"> • Za cilj I 86.000 evra, • Cilj II 32.300 evra, • Cilj III 78.000 evra, i • Cilj IV 53.000 evra

Prilog 2- Obaveze KDU na osnovu odluke Vlade datuma 28.10.2014 za osnivanje Saveta

- 1) UP/KDU će služiti ka Sekretarijat i biće odgovorno telo za monitoring i izveštavanje sprovođenja Vladine Strategije i Akcionog Plana.
- 2) Za funkcionisanje bez prepreka sve administrativne i tehničke obaveze će biti izvršene od strane KDU
- 3) UP/KDU se obavezuje da na godišnjim osnovama objavljuje Izveštaj o Sprovođenju Strategije i Akcionog Plana.
- 4) Osim pripreme izveštaja od strane Kancelarije za Dobro Upravljanje, Savet će uzeti u obzir i raspravljaće i ostale izveštaje paralelnog monitoringa koji se mogu pripremiti od Platforme CiviKos i ostalih OCD.
- 5) Radi uspešnog toka rada ovog Saveta, Sekretarijat biće podržan od Ureda Premijera finansijski i sa ljudskim kadrom.
- 6) Platforma CiviKos i ostale zainteresovane organizacije biće pozvani da redovno paralelno monitorisaju i izveštavaju oko sprovođenja konkretnih aktivnosti predviđene sa ovom Strategijom.
- 7) Radi uspešnog toka i rada ovog Saveta, Sekretarijat će biti podržan od strane Kancelarije Premijera, bilo to finansijski ili sa ljudskim kadrom.

Prilog 3- Sastav Kancelarije za Dobro Upravljanje

Kancelarija za Dobro Upravljanje ima ukupno osma (8) zapošljenih službenika u ovom sastavu:

- 3.1. Direktor Kancelarije za Dobro Upravljanje;
- 3.2. Koordinator Kancelarije za Dobro Upravljanje;
- 3.3. Visoki zvaničnik za prava dece;
- 3.4. Visoki zvaničnik za Dobro Upravljanje;
- 3.5. Visoki zvaničnik za jednake mogućnosti i ograničene sposobnosti;
- 3.6. Visoki zvaničnik za jednake mogućnosti i manjine;
- 3.7. Visoki zvaničnik za anti-diskriminaciju;
- 3.8. Administrativni Asistent.